a proto potřebuje v takovýchto případech zvláštní pomoci, jíž se mu dostane od znalců, kteří jsou vždy osobami rozdílnými od stran i od instance rozhodující a vyslovují o skutečnostech jim k posouzení předložených svůj subjektivní úsudek, jejž čerpají ze zvláštních svých odborných znalostí. Vypovídají a podávají svá dobrá zdání o tom, jak to řekl Storch,[20]) »co nad to jest«, t. j. nad vědomosti soudcovy a samozřejmě, na rozdíl od svědků, kteří jsou nenahraditelni, mohou tito býti vyměněni osobou jinou stejně schopnou.[21]) Všechny tyto znaky shledáváme u archivních úředníků. (Dokončení.)

PRAKTICKÉ PŘÍPADY.

Pojem přestavby podle §u 31. č. 1. zákona o ochraně nájemníků.

Ve sporu F. H., majitele domu v B., proti J. Š. o výpověď z bytu soud I. stolice žalobu odmítl, vyhověv námitce nepřípustnosti pořadu právního z toho důvodu, že běží o pouhou opravu domu postaveného přede dnem 27. 1. 1917.

Soud II. stolice stížnosti vyhověl a zamítl námitku nepřípustnosti pořadu právního a nejvyšší soud toto usnesení potvrdil z těchto důvodů:

Jde o řešení otázky, lze-li v tomto případě mluviti o přestavbě podle § 31, č. 1 zákona ze dne 25. dubna 1924, č. 85 sb. zák. a nař. čili nic.

Stěžovatelům je nesprávným právní názor rekursního soudu, že pro pojem »přestavby« je rozhodujícím jedině určení tohoto pojmu v § 25 zákona ze dne 10. 4. 1886, č. 40 ř. z. Stěžovatelé míní, že i kdyby připouštěli, že v tomto případě běží o přestavbu podle stavebního řádu, že oba pojmy nemohou býti ztotožňovány, že nutnost rozlišování vyplývá prostě z účelu, pro který jest pojem přestavby uveden v obou citovaných zákonech, že účelem u stavebního řádu je vyznačiti rozdílné povinnosti při technickém provádění staveb, kdežto účelem zákona o ochraně nájemníků jest, aby obrácen byl zřetel

---

[20]) Řízení trest. II., 1., s. 90.

[21]) Srv. k tomu všemu Hora, Čs. civ. právo proces. II., 366. Snad by se jen doporučovalo vsunouti do úřední přísahy archivářovy tyto povinnosti.

pouze na nájemní poměry vzhledem ku výpovědi a výši nájemného, že tedy v § 31, č. 1. zákona ze dne 25. 4. 1924, č. 85 sb. zák. a nař., mají pojmy novostavba, přístavba a přestavba vztah toliko k bytům, které jsou předmětem nájmu.

Stěžovatelé poukazují, že rekursní soud, posuzovav pojem přestavby jen po technické stránce stavebního řádu, nepřihlédl, že domek postaven byl už od původu vadně, takže nedosáhl stavebního schválení, že stavba byla obývána bez úředního povolení a teprve, když se stavební vady počaly projevovati trhlinami, když z této příčiny byla vypovídajícímu uložena oprava domku a zároveň pokuta 200 Kč, že teprve začal s opravou sesouvající části domovní, že opravami byl teprve domek zbaven vad, kterými byl stižen už při postavení, to však že nemůže býti považováno za přestavbu.

S těmito stížnostními vývody dovolací soud v podstatě souhlasí.

Přestavba podle § 31, č. 1. zák. ze dne 25. 4. 1924, č. 85 sb. zák. a nař., nemůže býti zaměňována naveskrz s pojmem přestavby podle § 25 zákona ze dne 10. 4. 1886, č. 40 ř. z. Vyřadění »přestaveb, přístaveb a nástaveb«, pro něž bylo uděleno nebo se udělí úřední povolení stavební po 27. 1. 1917 z ochrany zákona č. 85/1924 jest premií pro podnikatele těchto stavebních úkonů za to, že za těžkých poměrů poválečných z neobývatelných místností učiní místnosti obývatelné a tak značnými náklady, jichž takové práce vyžadují v poválečné době, rozmnoží počet obyvatelných místností. Přichází tedy při vyložení pojmu přestavby podle § 31, č. 1. zákona o ochraně nájemníků pojem přestavby podle § 25 stavebního řádu v úvahu teprve v druhé řadě, totiž potud, že nejde jenom o přestavbu (přístavbu, nástavbu) nepatrnou, malého nákladu vyžadující, nýbrž o přestavbu podstatnou, konstruktivní, poměrně nákladnou, a že při tom — a to je v prvé řadě závažno — místnosti před tím neobývatelné, řečenými úkony stavebními jsou proměňovány v obyvatelné místnosti, čímž jest odstraňován nedostatek bytů.

Leč to je právě tento případ.

Co rekursní soud zjistil ohledně stavebních adaptací na žalobcově budově, svědčí, že bez provedení těchto prací byl domek, o který běží, neobyvatelný, leda že by se obyvatelé smířili s možností sesutí stavby a zasypání v jejích troskách. Taková obyvatelnost nepřichází tedy v úvahu. Praví-li znalec, že provedené adaptace stavební dotýkají se vesměs konstruktiv-

ních, to jest hlavních a nových částí budovy, že byly podle stavebního výměru takového rázu, že dům hrozil sesutím, že majiteli domu bylo přikázáno, aby ihned započal s těmito adaptacemi, jinak že budou provedeny na jeho náklad, tedy že šlo o přestavbu také v technickém smyslu podle § 25 zákona ze dne 10. 4. 1886, č. 40 ř. z., což ostatně stěžovatelé uvádějí sami ve své stížnosti, pravíce, že domek postaven byl už od původu vadně, takže nedosáhl stavebního schválení, že stavba byla obývána bez úředního povolení, pak nelze pochybovati, že přestavba, o kterou jde, byla taková, jakou má na mysli § 31, č. 1. zákona o ochraně nájemníků (č. 85-24), totiž taková, že teprve jí bylo umožněno obývání, tedy že jí byly nákladným způsobem opatřeny nové obyvatelné místnosti.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 10. února 1925, č. R I. 111/25. *R. v. z. s. Dr. Grešl.*

I v tom případě, když byl nárok na vrácení pojistných premií (premiových reserv) při zániku pojištění přikázán exekučně osobě třetí k vybrání, nelze ho proti pojišťovně uplatňovati (§ 25 odst. 3. novely k zákonu ze dne 5. února 1920 č. 89 sb. z. a n.).

Manželce pojištěnce pensijního ústavu průmyslu cukrovarnického byla pro dlužné alimenty za 10 měsíců v částce 2500 Kč povolena exekuce zabavením a přikázáním k vybrání nároků na vrácení premií v částce ± 3000 Kč, na jichž vrácení její manžel po zrušení pensijního pojištění měl nárok.

Žaloba podaná vymáh. věřitelkou, manželkou pojištěnce, na zaplacení částky 2500 Kč, na pensijní ústav průmyslu cukrovarnického byla soudy všech tří stolic, nejvyšším soudem pak z těchto důvodů zamítnuta:

Dovolání, uplatňující pouze dovolací důvod § 503 č. 4 c. ř. s. vytýká rozsudku odvolacího soudu, že nesprávně posoudil právní povahu pojištěncova nároku na vrácení pojistných premií (premiových reserv) při zániku pojištění, pokud tento nárok jest podmíněn zvláštním ustanovením, totiž, že může býti uplatněn toliko pojištěncem samým (§ 18 č. 3 a § 24 č. 3 stanov pens. ústavu cukrovarnického průmyslu v Praze, jako náhradního ústavu ve smyslu § 64 ve znění zák. ze dne 5. února 1920 č. 89 sb. z. a n.). Z dotčených ustanovení stanov (§ 18 č. 3 a § 24